

Vlaňajšok priniesol veľkú čistku v exekúciách

Vďaka novému zákonu vlani skončilo vyše 1,8 milióna exekúcií, čo je plných 62 percent

 Michal Janko

V minulom roku si dlžníci vo viac ako 1,8 milióna prípadov vydýchli. Kým na začiatku roka prebiehali takmer tri milióny exekúcií, 31. decembra ich ministerstvo spravodlivosti evidovalo len niečo vyše 1,1 milióna. Prakticky celý tento astronomický pokles počas jediného roka priniesol zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, takzvaný ZoUNEK.

Legislatívna novela, ktorá nadobudla právnu účinnosť k 1. januáru, zastavila státisíce exekúcií starších ako päť rokov. Okrem veku exekúcie je druhou hlavnou podmienkou minimálny výťažok - za posledného pol druhu roka mohli zastavované exekúcie vyniesť veriteľom najviac pätnásť eur. Výnimkou z toho boli napríklad exekúcie, ktorými sa vy-máha výživné.

Volanie po ďalšej úľave pre dlžníkov

„Na Slovensku je aktuálne 16,3 percenta rodín pod hranicou chudoby, čo predstavuje 872-tisíc ľudí. V dôsledku pandémie sa môže v tejto kategórii ocitnúť ďalších 50-tisíc ľudí,“ varuje predsedníčka Slovenskej siete proti chudobe Anna Galovičová. Podľa nej majú nekontrolovateľné dlhy najmä u seniorov aj fatálne zdravotné následky. „Odporúčame riešiť exekúcie tak, ako to navrhuje Boris Kollár,“ podporila A. Galovičová návrh exekučnej amnestie z dielne vládnej strany Sme rodina.

Neopakovateľný rekord

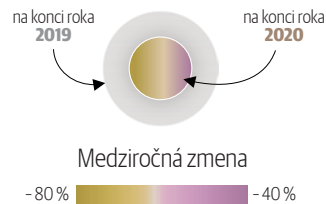
Účinky novely vyniknú predovšetkým pri porovnaní s predchádzajúcim rokom. „V roku 2019 sa mesačne ukončilo priemerne 23 650 starých exekučných konaní, zatiaľ čo v roku 2020 bol priemerný počet ukončených starých exekučných konaní na mesiac 154-tisíc, čo je 6,5-násobné zvýšenie počtu ukončených exekučných konaní,“ konštatovalo ministerstvo spravodlivosti.

Tempo, akým staré exekúcie mizli, sa v priebehu roka rýchlo zvyšovalo. Kým v januári sa nový zákon aplikoval iba v dvoch stovkách prípadov, vo februári to bolo už takmer 50-tisíc. Vrcholom bol jún s vymazanými exekúciami v počte 343-tisíc, z toho 323-tisíc na základe spomínanej novely. Súdni exekútori mali dôvod ponáhľať sa, pretože nárok na paušálnu náhradu nákladov vo výške 35 eur mali len v prípade, že informovali povinné osoby do 180 dní odo dňa účinnosti nového zákona.

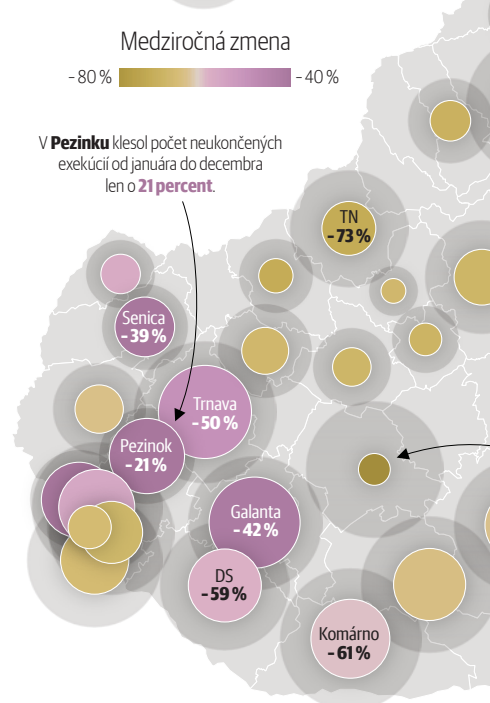
Dlhy zostávajú

„Aj keď zavedením novej právnej úpravy v exekučnom konaní sa následky pre veriteľov môžu zdať nespravodlivé, keďže títo okrem toho, že sa nedočkali vymozenia svojej pohľadávky, musia namiesto dlžníka ešte aj uhradiť trovy exekúcie, nemusí to tak byť v každom prípade,“ upozorňuje advokát Róbert Bános z advokátskej kancelárie Bános &

Počet neukončených exekúcií

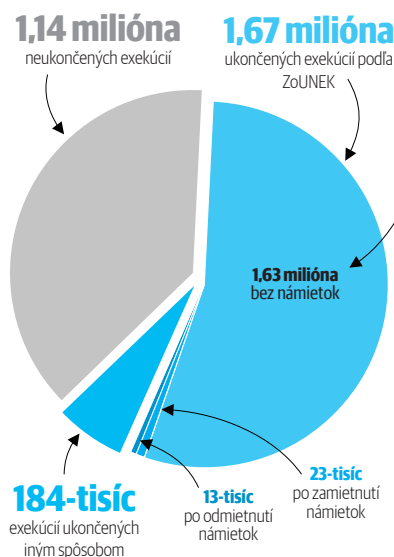

V **Pezinku** klesol počet neukončených exekúcií od januára do decembra len o **21 percent**.

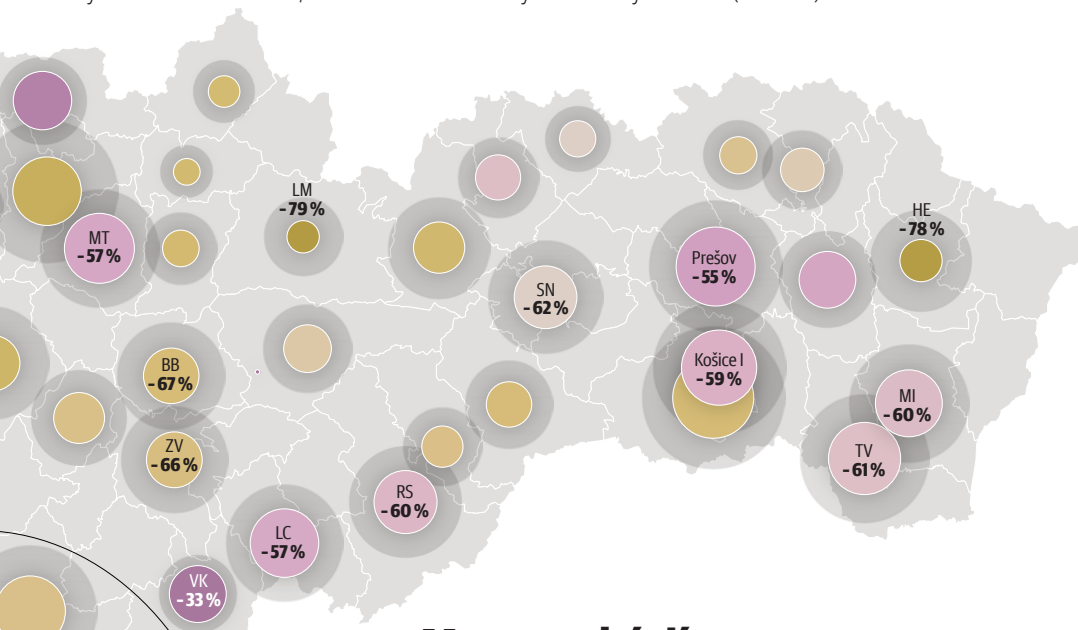
Bilancia za rok 2020

V roku 2020 súdy na Slovensku ukončili **1,85 milióna** exekúcií, čo je **62 percent** z celkového počtu na začiatku roka. Prevažná väčšina exekúcií bola ukončená podľa zákona ZoUNEK, a to bez námietok.

Revolúcia v exekúciách

vyvolaná zákonom č. 233/2019 o ukončení niektorých exekučných konaní (ZoUNEK)

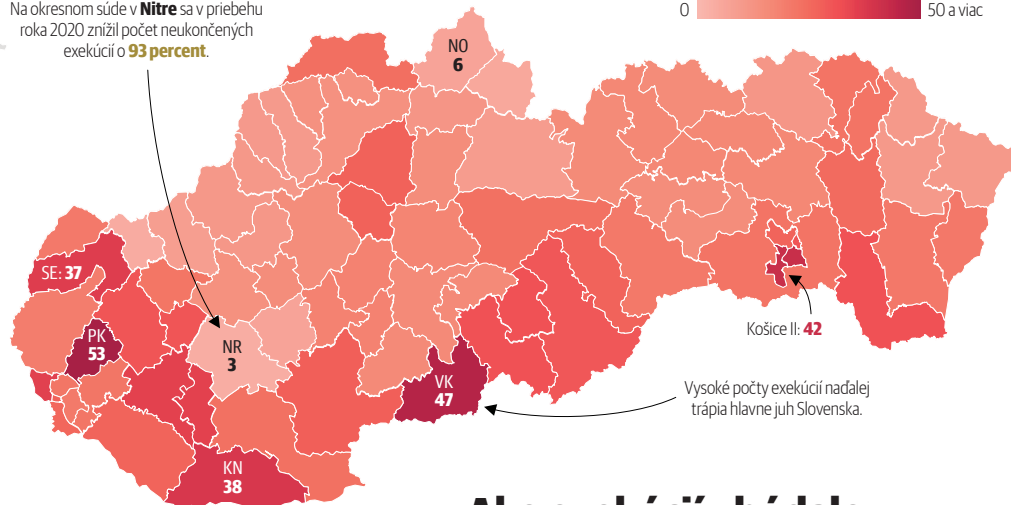

Mapa exekúcií

(stav ku koncu roka 2020)

Počet neukončených exekúcií na 100 obyvateľov
0 50 a viac

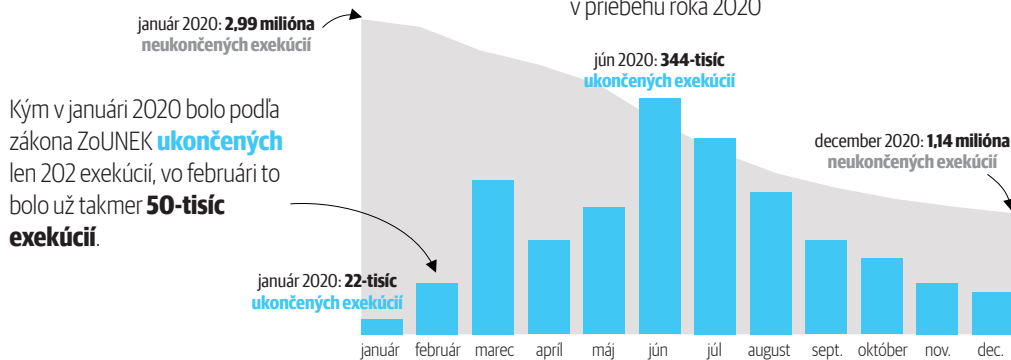
Na okresnom súde v **Nitre** sa v priebehu roka 2020 znížil počet neukončených exekúcií o **93 percent**.

Vysoké počty exekúcií naďalej trápia hlavne juh Slovenska.

Ako exekúcií ubúdalo

v priebehu roka 2020

Kým v januári 2020 bolo podľa zákona ZoUNEK **ukončených** len 202 exekúcií, vo februári to bolo už takmer **50-tisíc exekúcií**.

Košútová. Zastavenie exekúcie totiž neznamená zánik dlhu. „Vieme o prípadoch, keď stará exekúcia bola zastavená, ale vzápätí sa začala nová exekúcia,“ pripojila sa Nadežda Horváthová zo združenia AVES, ktoré obhajuje záujmy spotrebiteľov. Podľa nej je navyše možné nové pravidlá obísť. „Dostali sme informáciu, že oprávnení, prípadne súdni exekútori uhradili na exekúciu pätnásť eur, aby sa na exekúciu novela nevzťahovala,“ uviedla N. Horváthová.

Exekúcie nekopírujú regionálne rozdiely

Kritika, prirodzene, zaznieva aj zo strany veriteľov. „Tento zákon ekonomike a veriteľom žiadnym spôsobom nepomohol. Naopak, v tomto finančne náročnom období ich zaťažil dodatočnými finančnými a administratívnymi nákladmi a ešte viac zhoršil už aj tak neuspokojivú vymáhateľnosť práva na Slovensku,“ zhrnul hlavné výhrady prezident Asociácie slovenských inkašných spoločností Martin Musil. Očakáva, že v tomto roku počty nových exekúcií opäť vzrastú.

90%

z vlani ukončených exekúcií zaniklo vďaka novele zákona

Pri pohľade na mapu pretrvávajúcej exekúcií prekvapí, že nekopíruje regionálne rozdiely vo výške plátov či nezamestnanosti. Najviac exekúcií v prepočte na sto obyvateľov totiž pripadá na okres Pezinok, kde sa ich počet medziročne znížil len o 21 percent. Viac ako 30 exekúcií na sto obyvateľov je aj v okresoch Senica, Galanta, Komárno, Veľký Krtíš, Lučenec, Košice II a Trnava, ktoré takisto nepatria k najchudobnejším. Na opačnom póle stojí Nitra, kde bolo vlani zastavených 93 percent exekúcií, takže ku koncu roka tam na sto obyvateľov pripadali len tri exekúcie.

Menej ako desať exekúcií na sto obyvateľov evidujú aj súdy v Námestove, Liptovskom Mikuláši, Považskej Bystrici či v Novom Meste nad Váhom. 📍